

Ustavni sud Crne Gore, u Trećem vijeću za meritorno odlučivanja o ustavnim žalbama, u sastavu: sudija Faruk Resulbegović, predsjednik Vijeća i sudije Snežana Armenko i Dragana Đuranović, članice Vijeća, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava Crne Gore, člana 48 tačka 3 i člana 76 stav 1 Zakona o Ustavnom sudu Crne Gore (»Službeni list Crne Gore«, broj 11/15), na sjednici Vijeća od 12. marta 2024. godine, donio je

ODLUKU

USVAJA SE ustavna žalba.

UKIDA SE rješenje Višeg suda u Podgorici, Gž. br. 5927/20, od 24. novembra 2020. godine, u dijelu koji se odnosi na troškove postupka i predmet vraća tom sudu na ponovni postupak i odlučivanje.

Obrazloženje

I POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM CRNE GORE

1. Ž. i. Crne Gore, AD Podgorica, koju zastupa izvršni direktor Z. M., podnijelo je blagovremenu i dozvoljenu ustavnu žalbu protiv rješenja Višeg suda u Podgorici, Gž. br. 5927/20, od 24. novembra 2020. godine, zbog povrede prava iz čl.17, 19, 20 i 32 Ustava Crne Gore, kao i člana 6 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

2. U ustavnoj žalbi je, u bitnom, navedeno: da mu je odlukom Višeg suda u Podgorici povrijeđeno jedno od osnovnih načela Ustava, pravo na pravično suđenje; da je Viši sud u Podgorici, u cjelosti zanemario navode tužene strane i zanemario tarifni broj 5 stav 4 Advokatske tarife. U konačnom, predlaže da sud usvoji ustavnu žalbu i ukine osporenu odluku.

3. U postupku pokrenutom ustavnom žalbom, na osnovu odredaba člana 149 stav 1 tačka 3 Ustava i čl. 68 i 75 Zakona o Ustavnom sudu, Ustavni sud, u granicama zahtjeva istaknutog u ustavnoj žalbi, utvrđuje da li je u postupku odlučivanja o pravima i obavezama podnosiocu ustavne žalbe povrijeđeno ustavno pravo, pri čemu se, po pravilu, ne upušta u pitanje jesu li sudovi pravilno i potpuno utvrdili činjenično stanje i ocijenili dokaze. Za Ustavni sud relevantne su samo one činjenice od čijeg postojanja zavisi ocjena o povredi ustavnog prava.

II ČINJENICE I OKOLNOSTI PREDMETA

4. Uvidom u osporenu odluku, Ustavni sud je utvrdio sledeće činjenice i okolnosti od značaja za odlučivanje u ovom ustavnosudskom predmetu:

- Predmet spora je naknada materijalne štete iz radog odnosa u iznosu od 4,95€;

- Punomoćnik tužioca je na pripremnom ročištu povukla tužbu, a punomoćnik tužene strane je pristao na povlačenje;

- Osnovni sud u P. je, rješenjem P. br. 6721/19, od 20. oktobra 2020. godine utvrdio da je tužba u navedenoj pravnoj stvari povučena, i obavezao tuženu da tužiocu naknadi troškove parničnog postupka u iznosu od 181,50 €;

- Odlučujući po žalbi tužioca i tužene, Viši sud u Podgorici je rješenjem GŽ. br. 5927/20, od 24. novembra 2020. godine, preinačio rješenje prvostepenog suda, na način što je obavezao tuženu da tužiocu plati troškove postupka u iznosu od 484,00 €, na ime parničnih troškova.

- U obrazloženju osporenog rješenja je, u bitnom, navedeno da se osnovano u žalbi tužioca ukazuje na to da je prvostepeni sud pogrešno obračunao troškove postupka, između ostalog ročište od 20. oktobra 2020. godine tretirajući kao odloženo, uz utrošak od 50,00 €. Međutim, po nalaženju ovog suda, troškovi navedenog ročišta su u iznosu od 100,00 €, kako se to osnovano ukazuje u žalbi tužioca, a što je i u skladu sa važećom sudskom praksom, što je razlog da se osporeno rješenje preinači dosuđivanjem iznosa od još 60,50, što uključuje i troškove PDV, te sastav žalbe u iznosu od 242,00 €, ili ukupno dosuđeni iznos rješenjem ovog suda.

III RELEVANTNE USTAVNE I KONVENCIJSKE NORME

Ustav Crne Gore

Član 32

Svako ima pravo na pravično i javno suđenje u razumnom roku pred nezavisnim, nepristrasnim i zakonom ustanovljenim sudom.

Evropska konvencija za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda

Član 6 stav 1

Svako, tokom odlučivanja o njegovim građanskim pravima i obavezama ili o krivičnoj optužbi protiv njega, ima pravo na pravičnu i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim sudom, obrazovanim na osnovu zakona.

IV MJERODAVNO PRAVO

Advokatska tarifa ("Službeni list RCG" br. 12/2005, "Službeni list CG", br. 45/2008., 11/2015)

Tarifni broj 5 stav 4

U procjenjivim predmetima koji se odnose na potraživanja iz radnih odnosa, kao i na ime naknade štete za potraživanja iz radnih odnosa, osim za naknadu štete po osnovu povrede na radu, za vrijednost spora do 100 eura, advokatu pripada nagrada iz ovog Tarifnog broja, ali ta nagrada ne može biti veća od 250,00 eur za cjelokupan postupak.

V OCJENA USTAVNOG SUDA

5. Imajući u vidu navode i razloge istaknute u ustavnoj žalbi, kao i sadržinu prava koja se štite Ustavom i Evropskom konvencijom, a na čiju povredu podnosilac ukazuje, Ustavni sud je razmatrao osporenu presudu, sa aspekta odredaba člana 32 Ustava i člana 6 stav 1 Evropske konvencije za zaštitu ljudskih prava i osnovnih sloboda.

6. Ocjenjujući razloge ustavne žalbe sa aspekta odredbe člana 32 Ustava i člana 6 stav 1 Evropske konvencije, kojima se jemči pravo na pravično suđenje, Ustavni sud je ocijenio da je osporenu presudu donio sud ustanovljen Ustavom i zakonom, koji je postupao u granicama svoje nadležnosti i u propisanom sastavu, kao i da je postupak proveden u skladu sa relevantnim zakonskim odredbama.

7. Navodi o povredi navednog prava odnose se na pogrešno primijenjeno materijalno pravo.

8. U vezi sa tim, Ustavni sud ukazuje da je ustavna njegova obaveza zaštita ustavnih prava podnosilaca ustavnih žalbi, u slučajevima kad su ta prava povrijeđena odlukom suda ili drugim pojedinačnim aktom nadležnog tijela državne ili javne vlasti. U postupcima pokrenutim ustavnom žalbom Ustavni sud se, po pravilu, ne upušta u ispitivanje činjenica, jer njegov zadatak nije bavljenje greškama o činjenicama ili o pravu, osim ako i u mjeri u kojoj te greške mogu povrijediti ljudska prava i slobode zajemčene Ustavom. Ustavni sud u tom smislu svoje odluke zasniva na činjenicama utvrđenim u sudskom postupku, osim ako podnosilac ustavne žalbe ne iznese ozbiljnije, relevantne i dovoljne razloge zbog kojih je od tog pravila potrebno odstupiti.

9. Arbitrarnim se može ocijeniti pojedinačni akt pri čijem je donošenju njegov donosilac, bez konkretnih ili bez ikakvih razloga odstupio od ustaljene prakse, nije uzeo u obzir očigledno mjerodavan propis ili je mjerodavni propis pogrešno protumačio i primijenio, na način i u mjeri koja konkretni pojedinačni akt čini pravno neprihvatljivim.

10. Pravičnost postupka ocjenjuje se na osnovu postupka kao cjeline (Evropski sud za ljudska prava, Barbera, Messeque i Jabardo protiv Španije, presuda od 6. decembra 1988. godine, serija A, broj 146, stav 68). Pravo na pravični postupak obavezuje sud da predoči razloge presude koji strankama omogućavaju da djelotvorno koriste raspoložive pravne lijekove. Princip pravičnog suđenja zahtijeva da se sud pozove na određenu pravnu normu, jer pravna osnova presude ne smije da bude proizvoljna tj. van konkretnog predmeta.

11. U konkretnom slučaju, Viši sud je preinačio prvostepeno rješenje nalazeći da je prvostepeni sud pogrešno obračunao troškove postupka, pa je obavezao tuženu stranu da tužiocu plati parnične troškove u iznosu od 484,00 €.

12. Tarifnim brojem 5 stav 4 Advokatske tarife je propisano da u procjenjivim predmetima koji se odnose na potraživanja iz radnih odnosa, kao i na ime naknade štete

za potraživanja iz radnih odnosa, osim za naknadu štete po osnovu povrede na radu, za vrijednost spora do 100,00€, advokatu pripada nagrada iz ovog Tarifnog broja, ali ta nagrada ne može biti veća od 250,00 €, za cjelokupan postupak.

13. Ustavni sud ukazuje da Viši sud u Podgorici nije uzeo u obzir sadržaj navedene odredbe, niti je obrazložio mogućnost ili obavezu primjene na konkretan slučaj.

14. Ustavni sud ponovo podsjeća na stav Evropskog suda i Ustavnog suda da redovni sudovi nijesu dužni da obrazlože svaki navod, ali da su u obavezi dati obrazloženje okolnosti bitnih za donošenje odluke.

15. Ustavni sud smatra da u okolnostima konkretnog predmeta obrazloženje osporenog rješenja, u kojem Viši sud nije obrazložio pitanje primjene Advokatske tarife, ne zadovoljava standarde koji su inherentni pravu na pravično suđenje zbog čega je predmetno rješenje potrebno ukinuti i predmet vratiti tom sudu na ponovno odlučivanje.

16. Imajući u vidu navedeno, Ustavni sud smatra da je podnosiocu osporenim rješenjem povrijeđeno pravo na pravično suđenje iz člana 32 Ustava i člana 6 stav 1 Evropske konvencije.

Na osnovu iznijetih razloga, odlučeno je kao u izreci.

U-III br. 74/21
12. mart 2024. godine
P o d g o r i c a

Predsjednik Vijeća,
Faruk Resulbegović,s.r.